Victims Information

Dadka uu saameeyey denbiga

DHEX SOCDA NIDAAMKA CADAALADA DENBIILAHA WAXA DHACO IYO SIDA LOO HELO TAAGEERADA

Warqaddan xogta ah waxay sharaxeysaa nidaamka cadaalada dambiga iyo taageerada aad ku heli kartid sida dhibane dambi.

Noqoshada dhibane denbi way adkaan kartaa, Kacsanaan maskaxeeed iyo mararka qaarkoodna khibrad xanuun leh. Qof walba wuxuu ula macaamilaa habkooda gaarka ah. Waxaa jira taageero kugu caawin kara la tacaalka saameynta dhaqanka iyo dareenka dambiga, mar xalad kasta oo nidaamka cadaalada denbiga, iyo kadib.

Fadlan eeg dhammaadka warqaddaan xogta ah oo xiriirada ugu muhiimsan ah iyo qaamuuska.

Xuquuqda dhibanaha

Waxaad xaq uleedahay in laguu sheego adeegyada ku caawin karo, in la joogteeyo wargelinta hormarka dacwada ilaa maxkamadda iyo in aad ogaatid waxa la filanayo goortii aad maxkamadda aadid.

Waxaad xaq u leedahay in aad u sheegtid maxkamadda sida dambiga uu kuu saameeyay. Hadii aad tahay dhibanaha dambiga canug ama qof yar, waxaad xaq u leedahay in aad ka soo qeybgashid shirka kooxda qoyska iyo in aad dhahdid waxa aad jeclaan laheyd in aad aragtid in ay dhacaan.

Xaaladaha qaar, adiga ama wakiilkaaga wuxuu xaq uleeyahay in uu hadal ka dhaho waxyaabaha sida magaca xakameynta, damaanada, xabsiga guriga ama cafiska.

Waxaad ka filan kartaa edeb, naxariis iyo adeegyo ixtiraam leh saraakiisha maxkamada, booliska iyo qof walboo kale oo kulug leh dacwada. Waxaad xaq u leedaahay arimaha gaarka ah.

Akhri Xeerka Dhibanaha wixii xog dheeraad ah oo ku saabsan xaquuqdaada iyo daaweynta aad fillan kartid. Waxay ku jirtaa websaydkeena ee victimsinfo.govt.nz oo ay weheliso xog kale oo waxtar leh.

Haddii aad u maleysay in aan xaquuqdaada la buuxin, ama aadan helin heerka adeegyada aad filaneysid, waxaad sameyn kartaa cabasho. Booqo victimsinfo.govt.nz ama soo wac Khadka Macluuumaakda Dhibanayaasha 0800 650 654.

Wargelinta denbiga

Haddii ay tahay xaalad degdeg ah, soo wac 111 oo weydii booliska.

Goortii aysan degdeg aheyn waxaad soo wici kartaa ama booqan kartaa saldhiga booliska deegaankaaga. Waxaad ka xaysan kartaa qof ku taageero ama waxaad weydiin kartaa Taageerada Dhibanaha in ay kula kulmaan (Taageerada Dhibanaha 0800 842 846).

Sarkaalka booliska ayaa hoos ku qoraya waxaad dhahdo. Markaas kadib, waxay kuu soo dirayaan warqad ama foomka ogolaanshaha cabashada oo lambarka tixraaca faylka wata. Ku ilaali foomka iyo lambarka meel ammaan ah – waad u baahaneysaa marka waxaa lagugu cusbooneysiin karaa dacwadaada, iyo waxyaabaha kale sida sheegashooyinka caymiska.

Booliska sidoo kale waxay kula xiriirsiinayaan Taageerada Dhibanaha ama hay'ad kale oo takhasus leh oo ku siin karta caawimada kugu habboonaata adiga.

Booliska wuxuu diirada saarayaa amnigaada iyo amniga qoyskaaga iyo whānau (qowmiyada wadaniga). Booliska waxay leeyihiin nidaam kala duwan waxay ku xirantahay nooca dambiga la soo wargeliyay – sarkaalka masuul ka ah dacwadaada ayaa kuu sheegi kara wax badan. La socodsii iyaga haddii aad qabtid wax walaacyo ah.

Waxaad soo wici kartaa Khadka Macluuumaakda Dhibanayaasha 0800 650 654 si aad u ogaatid illo badan iyo hay’adaha taageerada aagaada.

Baaritaanka

Booliska ayaa kula hadli doona iyo cidkastoo kale oo wax ka og dembiga. Sidoo kale waxay sawiri karaan caddeynta ama waxay qaadan waxyaabo sida caddeynta lagu caawinayo dacwada. Haddii uu boliiska helo cadeyn ku filan, waxay samaynayaan xarig waxayna ku soo oogayaan dembi qofka xadgudubka dembiga sameeyay.

DAMAANADA

Marka la xiro qof, waxaa laga yaabaa in la sii daayo ilaa ay maxkamadda ka aadaan. Tan waxaa lagu magacaabaa damiin. Mararka qaar waxaa jiro xaalado ku saabsan halka qof uu ku noolaanayo iyo laga yaabo in ay qabaan bandow. Haddii booliska u maleeyo in adiga ama dad kale oo bulshadda ka mid ah ay halis ku jiraan, qofka laga yaabo in xabsi lagu haayo ilaa ay maxkamada ka yimaadaan, goorta ay codsan karaan damiin mar labaad ah.

Haddii aad aheyd dhibane denbi halis ah (ka fiiri qaamuuska dhammaadka warqaddan xogta), waxaad sheegi kartaa aragtidaada ku aadan damaanad ku siideynta. Waxaad sidoo kale dooran kartaa in aad qeyb ka noqotid diiwaanka ogeysiinta dhibanaha. Si aad u baratid wax badan oo ku saabsan kuwaan, ka fiiri buuggaagteena kale victimsinfo.govt.nz

WARBIXINTA SAAMAYNTA DHIBANAHA

Waxaa lagu weydiinayaa haddii aad rabtid inaad samayso warbixinta saameeynta dhibanaha. Tani waxay maxkamadda u sheegeysaa sida dambiga uu kuu saameeyay. Sarkaalka boliska ee ka masuulk ah, Taageerada Dhibanaha ama wakaalada taageerada ayaa kaa caawin karta warbixintan. Arag wax badan oo ku saabsan warbixinta saameynta dhibanaha sida waafaqsan *go'aanka maxkamadda iyo xukunka*.

Mararka qaarkood, dhib ma leh sida uu u dhamaystiranyahay baaritaanka, ma jirto baaritaan ku filan oo lagu xiri karo ama dacwada maxkamad loogu qaado. Tan macnaheedu maaha in aan lagu rumaysan.

Taageerada

Waxaad heli kartaa taageerada marka dacwadaada la baarayo. Si loo helo taageero laab la kaca, ama taageero arrimaha dhabta ah (sida ogaanshiyaha caymiska), kala xiriir Taageerada Dhibanaha 0800 842 846 ama ka wac Khadka Macluuumaakda Dhibanayaasha 0800 650 654 si aad u ogaato hay'ada taageerada kale ee aagaada.

Waxaa laga yaabaa inaad u qalanto si aad u hesho gargaarka Shirkadda Magdhawga Shilka (ACC). Ka soo wac Khadka-caawinta Sheegashada ACC 0800 101 996 ama Khadka-caawinta Sheegashada Xasaasiga ah 0800 735 566 (sheegashooyinka la xiriira xadgudubka galmada).

DENBIYADA DHALINYARADA

Haddii denbiga uu sameeyo qof ka yar 17 sanno jir arrinka waxaa loola tacaalayaa si kayara duwan iyadoo la raacayo nidaamka cadaalada dhalinyarada. Dhibanayaasha waa qeyb wayn oo muhiim u ah nidaamka cadaalada dhalinyarada oo waxaad leedahay xaqa aad uga soo qeybgashid shirka kooxda qoyska.

illo kala duwan ayaa laga heli karaa Canuga, Dhalinyarada iyo Qoyska (CYF) iyo maxkamadaha oo ku saabsan nidaamka cadaalada dhalinyarada. Isu duwaha kooxda qoyska ee ka yimid CYF ayaa kula soo xiriiraya.

TAAGEERO LACAGEED

Deeqaha dhaqaale waxaa loo heli karaa dhibanayaasha dambiyada halista ah (ka fiiri qaamuuska dhammaadka warqaddan xogta).

- Deeqahani waxay kaa caawin karaan in ay daboolaan qaar ka mid ah kharashaadka lagula tacaalo saamaynaha denbiga. Waxaa jira sharuudo xaq ulahaansho oo deeq walba iyo xadeynta ugu badan ee ku habboon.
- Fadlan la xiriir Taageerada Dhibanaha 0800 842 846 si loo ogaado xogta loo bahanayo si loo sameeyo.

Xogta ilaa iyo hadda cusub ee deeqaha maaliyada fadlan booqo victimsinfo.govt.nz ama soo wac Taageerada Dhibanaha.

Maxkamadda

Eedeysanaha (qofka dambiga lagu soo eedeeyay) waxaa laga yaabaa in uu Maxkamadda ka hor yimaado dhawr jeer, tusaale ahaan qirashada denbiga ama dambi la'aanta ama in garsooraha uu eego caddaynta dacwada. Suurogal maaha inaad timaado dhegaysiyada oo dhan, laakiin waad tagi kartaa haddii aad jeceshahay.

Haddii eedeysanaha uu qirto dambiga, maalintaas ayaa la xukumayaa, ama taariikhda ama taariikh ayaa loo diyaarinayaa oo dhageysiga xukunka ah.

Haddii qofka uusan qirinin dambiga, dacwada waxay aadeysaa maxkamad. Dacwad ooge booliska ama dacwad oogaha Maxkamada ayaa u soo bandhigaya dacwada maxkamada, waxay ku xirantahay nooca dacwada iyo nooca maxkamada lagu dhageysanayo.

Maadaama denbigu saamayn ku yeesho dhammaan bulshadda, xeer ilaaliyaha ayaa la shaqeeya dawlada oo ka masuula oogista dacwadaha isgoo ku hadlaya dacwad oogaha, boliiiska iyo dadweynaha.

Waxaa laga yaabaa in aad u baahato in aad markhaati u noqotid Dacwad oogaha si aad ugu caawisid caddeynta dacwada ka soo horjeeda eedeysanaha (fiiri *Marqaati noqoshada*).

Dacwadaha maxkamadda way dheeraan karaan oo way adkaan kartaa. Ma ahan sida telefishanka laga arko. Dad badan ayaa ku lugleh, oo luuqadu waxay noqon kartaa mid aan la garaneyn. Waxaad lahadli kartaa la taliyaha dhibanaha maxkamaddaada, sarkaalka booliska ee masuulka ka ah dacwadaada ama shaqaalaha taageerada gaarka ah wixii ku saabsan wax walba oo aadan hubin.

U sheeg la taliyaha dhibanaha maxkamadda, sarkaalka booliska masuulka ah ama shaqaalaha taageerka haddii aad u baahantahay caawinta dhageysiga, dhaqdhaqaaqa ama turjumaada luuqada.

Amnigaagu waa muhiim Haddii waqti walba aad ka walaacsantahay amnigaada maxkamadda ah, la hadal sarkaal booliska ama sarkaalka amniga.

LA TALIYAYAASHA DHIBANAHA MAXKAMADDA

Marka eedeysanaha uu horyimaado maxkamada markii ugu horeysay, la taliyaha dhibanaha maxkamadda ayaa kula soo xiriirayo. Waa shaqadooda in ay ku soo ogeysiiyaan hormarka dacwadaada iyo qeybta aad ciyaari kartid. Waxay sidoo kale kuu sheegi karaan meesha laga helo taagero dhaqaale iyo taageera niyadeed. Buugga adeegyada Maxkamadda ee dhibanayaasha wuxuu leeyahay xog badan oo ku saabsan adeegyada.

Lataliyaha dhibanaha maxkamaddaada, sarkaalka booliska masuulka ka ah dacwadaada ama shaqaalaha taageerada waxay meesha u joogaan in ay sharaxaan wax walba oo aan caddeyn.

Waxaad ula xiriiri kartaa si toos ah, ama adoo u sii maraya Khadka Macluuumaakda Dhibanayaasha 0800 650 654.

Marqaati noqoshada

Marqaatiyaasha aad ayay muhiim uga yihiin dacwadaha maxkamadda. Waxay bixin karaan cadeyn muhiim ah.

MAXKAMADDA KA HOR

Haddii laguugu baahdo markhaati ahaan, sarkaalka booliska masuulka ka ah ama lataliyaha dhibanaha maxkamadda ayaa kuu sheegi doona goorta iyo meesha aad u baahan thay inaad ka joogto maxkamadda. Sido kale waxaad heli doontaa ogaysiis rasmiya oo laguugu keeno guriga.

Dacwad oogaha ama sarkaalka u xilsaaran ayaa kaala hadli doona waxaad u baahan tahay inaad samayso markhaati ahaan. Waxaad codsan kartaa inaad booqato qolka dhegaysiga dacwada waqtiga kahor. La hadal la taliyaha dhibanaha maxkamaddaada, sarkaal ka u xilsaaran ama shaqaalaha taageerada si tan uu u diyaariyo.

La hadal la taliyaha dhibanaha maxkamaddaada ama sarkaal ka u xilsaaran haddii aad rabtid in aad abaabusho:

- qof kugula kulmo maxkamadda ama bannaanka maxkamadda
- qof taageere leh oo kula fariisto goortii aad caddeynta dhiibeysid
- shaashad ama telefishina ay ku xiranyihiin kamaradu guriga lagu ilaaliyo, si markaas aadan u eegin eedeysanaha goorta aad dhiibeysid caddeynta (tani waa kaliya dacwadaha kale).

Maxakamaddaha badankoodu waxay leeyihiin goobaha sugitaanka dadka loogu talo galay ee loogu yeeray markhaati ahaan, laakiin waa suurogal inaad arki doonto qoyska eedaysanaha iyo saaxiibada ku dhex jira ama ag taagan maxkamadda.

MAXKAMADDA

Markhaati ahaan, waxaa lagu waydiin doonaa su'aalo ku saabsan waxa dhacay ama waxaad ka og tahay denbiga.

Markaad caddeyn bixineysid, waxaad caadi ahaan kuu suurtogaleyso in aad aragtid eedeysanaha.

Waa muhiim inaad hesho taageero marka aad tahay markhaati, labadoodaba kahor iyo maalintaba. La hadal lataliyahaaga dhibanaha maxkamadda ama shaqaalaha taageerada wixii ku saabsan helida taageerada adiga kugu habboon.

Go'aanka maxkamaddeed iyo xukunka

Dhammaadka dacwada maxkamadda, guddiga xeer beegida (oo maxkamadeynta xeer beegida ah) ama garsooraha (meeshaas oo aan ka jirin xeer beegida) ayaa go'aamiya haddii eedeysanaha uu dambiile yahay ama uusan aheyn dambiile. Dacwadaha qaarkood, sida marka xeer beegtigu aysan gaari karin go'aan, waxaa laga yaaba inay jiri karto dacwad kale.

Haddii eedeysanaha aan lagu helin dambi, way fasaxanyihiin in ay baxaan. Tani waxay kugu noqon kartaa lama filaan oo waxaad dooni doontaa inaad kala hadasho La taliyayaasha dhibanaha maxkamaddaada ama shaqaalaha taageerada.

Haddii qof lagu helo dambi, waxaa laga yaabaa in la xukumo maalinta ama taariikda ama taariikh ayaa loo diyaarinayaa oo dhageysiga xukunka ah.

CADAALADA HESHIISIINTA

Shirka cadaalada heshiisiinta waa kulan hawl fududeyn aan rasmi aheyn oo u dhaxeeyo dhibanaha, dambiilaha, dadka taageera, iyo dad kale oo la ogolaaday, sida wakiilada bulshadda ama turjubaanada.

Cadaalada heshiisiintu waxay u suurtogelisaa dhibanayaasha in ay u sheegaan dambiilaha sida ay u saameysay, hadal ka jeedi oo sida loo xalin lahaa waxyeelada, iyo bilow in aad xalisid saameynta dambiga.

Si dacwadaada loogu tixgeliyo cadaalada heshiisiinta dambiilahu waa in lagu helaa dambi ama uu qirtaa dambiga xadgudubka ah, oo labadiinuba waa in aad diyaar u ahaataan in aad ka qeyb qaadataan.

Hadii aad rabtiid in aad ogatid wax badan oo ku saabsan cadaalada heshiisiinta weydii la taliyaha dhibanaha maxkamaddaada ama booqo justice.govt.nz/restorative-justice

XUKUMIDA

Garsooraha waxaa sharci ahaan laga rabaa in uu tixgeliyo arrimo badan goortii uu xukumayo dambiilaha, sida xukunkee la siiyay oo dambiga kale la mid ah iyo warbixinaha ku saabsan dambiilaha.

Haddii uu garsoorahaaqbalo, adiga (ama qof kale oo aad dooratay) ayaa kuu akhrin kara dhammaan ama qayb warbixinta saamaynta dhibanaha maxkamadda ee dhageysiga xukumida. Weydii lataliyaha dhibanaha maxkamaddaada ama sarkaal u xilsaaran in uu kuu weydiiyo garsooraha. Garsooraha waxaa laga rabaa in uu tixgeliyp warbixinta saameynta dhibanaha marka la xukumayo dambiilaha.

MAGDHAWGA

Mararka qaar garsooraha wuxuu ku amrayaa dambiilaha in uu lacag ku siiyo, oo layiraahdo magdhaw, haddii dhaawac uu ku gaaray ama hantidaada ay luntay ama la waxyeeleeyay iyaddoo sababtu tahay dambiga. Waxaad ka soo wici kartaa maxkamada 0800 909 909 si aad u diyaarsatid habka ugu wanaagsan ee aad ku heleysid magdhawgaada.

RAFCAANADA

Labbaduba dacwad oogaha iyo xad gudbuhuba waxay xaq u leeyihiin in ay rafcaan ka qaataan go'aanka maxkmadeed iyo xukunka. Tani waxay la mid tahay maxkamadda sare ayaa dib u eegto dacwada markale. Haddii tani ay dhacdo, dacwad oogaha ayaa kula socodsiinaya nidaamka.

Maxkamada kadib

Marka lagu helo dambi, dambiile ayaa helayaa dhoor xukun, oo ay ku jiraan xabsi, xukun bulsho ama ganaax.

KA SIIDEYNTA XABSIGA

Dambiilayaasha waxaa looga soo daayaa maxkamada midkood cafis ama marka uu xukunkooda dhammaado. Tani waxay noqon kartaa mid ka horeysa inta aad filaneysid, sababtoo ah waqtiga ay ku qaateen xabsiga inta aanan dembiga lagu helin ka hor iyo xukunka waxaa loo xisaabinayaa sida qeyb ka ah xukunkooda.

Hadii xukunka dambiilaha dhammaado, waa in laga soo daayaa xabsiga. Laguma hayn karo xabsiga xukunkooda markuu dhammaado kadib.

Dambiile waxaa laga soo deyn karaa xabsiga inta aysan dhammaanin xukunkooda haddii cafis la siiyo. Guddiga Cafiska New Zealand ayaa eegayo dacwada dambiilayaasha badankooda oo go'aaminaya haddii siideynta hore ee dambiilaha ay u keeneyso haliso aan cudur daar lahayn amniga bulshadda.

Dambiilayaashu badanaaba waa in ay buuxiyaan shuruudo gaarka ah oo ugu yaraan lixda bilood ee ugu horeysa ah markii lagu siidaayo cafis kadib. Shuruudahan waxaa gooya Guddiga Cafiska ama garsooraha xukumay dambiilaha. Shuruudahan waxay dabooli kartaa meesha ay ku noolaan karaan, qofka ay la xiriiri karaan, haddii ay qabaan bandow, iyo arimo ale oo laga yaabo in ay caawiso badbaadada bulshadda.

WAXAAD U SHEEGI KARTAA GUDDIGA CAFISKA SIDA AAD U DAREENTAY SIIDEYNTA DAMBIILAHA

Si aad hadal uga jeedisid siideynta hore dambiilaha xabsiga, waxaad u baahantahay in aad ka diiwaan gashanaatid diiwaanka ogeysiinta dhibanaha si markaas Guddiga Cafiska uu kuula soo xiriiro mar kasta oo dambiilahu uu helayo dhageysiga Guddiga Cafiska ah.

Si aad u hubisid faahfaahinta xiriirka way ku cusubtahay diwaanka, la xiriir booliska, Waaxda Asluubta ama hay'ada taageerkaada.

Waxaad u sheegi kartaa Guddiga Cafiska sida aad dareentay oo qoraal ahaan ah, shirka fiidiyowga ama qof ahaan:

- **Qoraal ahaan ama shirka fiidiyowga.**
  La hadal xiriirka Guddiga Cafiskaada.
- **Qof ahaan ah.**
  Guddiga Cafiska ayaa kula kulmaya. Waxaad la hadleysaa dad la mid ah kuwa arki doona dambiilaha, laakin dhageysiga aad ka qeyb gashay ma noqoneysa xabsi oo dambiilaha meesha ma joogayo. Waxaa kula joogi kara dad taageerayaal ah marka dhageysiga.

Xiriirada muhiimka ah

Waxaa jira taageero laguu heli karayo xaalad kastoo aad ku jirto nidaamka cadaalada denbiilaha, iyo taageero gaara si lagaaga caawiyo sidii aad ula tacaali laheyd saamaynta denbiga.

Halkaan waa faahfaahinta xiriirka adeegyada muhiimka ah qaarkood ee dhibanayaasha iyo dadka dambiyadu ay saameeyeen. Waxaad ka heli kartaa xog dheeraad ah oo ku saabsan Khadka Macluuumaakda Dhibanayaasha ee 0800 650 654 (9am ilaa 6pm ka bilow Isniinta ilaa Jimcaha) ama adigoo booqanayo victimsinfo.govt.nz

ACC
acc.co.nz
Khadka-caawinta Sheegashada
0800 101 996
0800 735 566 Qadka-caawinta Cabashada Xasaasiga (dhibanayaasha xadgudubka galmada)

La taliyaasha Dhibanaha Maxkamada
0800 650 654 Khadka Macluuumaakda Dhibanayaasha

Waaxda Asluubta
04 460 3000
corrections.govt.nz

Guddiga Cafiska New Zealand
0800 PAROLE (727 653)
paroleboard.govt.nz

Taageerada Gaarka ah
Eeg victimsinfo.govt.nz ama qeybta adeegyada caawinta gaarka ah ee buugga teleefonka

Booliska
Waxaad ka heli kartaa saldhiga booliska deegaanka police.govt.nz ama boggaga baluuga ah ee bilowga buugga telefoonada

Taageerada Dhibanaha
0800 VICTIM (842 846) 24 saacadood maalintiiba
victimsupport.org.nz

Hoyga Qaxootiga Dumarka
0800 REFUGE (733 843) 24 saacadood maalintiiba
womensrefuge.org.nz

Khadka luuqada adeegyada turjumaada
0800 656 656
9am–6pm Isniin–Jimco, 9am–2pm Sabti

Qaamuuska

Damaanada
Marka booliis uu siidaayo qof lagu soo eedeeyay dambi oo xaalada ay aadeen maxkamada.

La taliyayaasha dhibanaha maxkamadda
Xubinta shaqaalaha Wasaarada Cadaadala kaas oo sharaxi kara nidaamka maxkamada oo ku wargelinaya dhibanayaasha horumarka dacwadooda.

Eedeysanaha
Qofka lagu soo eedeeyay dambiga.

Dilka
Marka qof uu dilo qof kale.

Dambiilaha
Qofka lagu xukumay dambiga (Inta aan lagu helin dambiga, qofka lagu soo eedeeyay dambiga waxaa la dhahaa 'eedaysane').

Cafiska
Marka dambiile loo ogolaado ka bixitaanka xabsiga si loogu dhameeyo xukunkooda gudaha bulshadda. Waa in ay raacaan sharuudaha gaar ah.

Cadaalada heshiisiinta
Cadaalad heshiisiinta waxay u ogolaaneysaa dhibanayaasha in ay u sheegaan dambiilaha sida ay u saameysay, hadal ka jeediyaan oo sida loo xalin lahaa waxyeelada, oo ay bilaabaan in ay xaliyaan qaar ka mid ah saameynta dambiga. Kulan waxaa la yiraahdaa shirka cadaalada heshiisiinta.

Dambiga halista ah

- Dambiga dhaqanka galmada ama weerar kale oo halis ah.
- Dambiga sababay dhaawac halis ah ama dhimasho.
- Dambiga u hogaamiyay dhibanaha in uu lahaado cabsi joogta ah oo amnigooda ah ama amniga mid ama in kabadan oo xubnaha qoyskooda.

Diiwaanka wergalinta Dhibanaha
Liiska qarsoodiga ah ee ay isticmaalaan hay'adaha cadaalada dambiga si loola socodsiiyo dhibanayaasha dambiilaha, sida meesha dacwada maxkamaddu ay mareyso, haddii ay jirto ka siideyn kumeel gaar ah oo xabsiga iyo marka dambiilaha lagu soo daayo cafis.

Ka diiwaangeli faahfaahintaada sarkaalka booliska oo masuul ka ah dacwada.

Warbixinta saamaynta dhibanaha
Diiwaanka sida dambigu uu u saameeyay dhibanaha. Warbixinta saameynta dhibanaha caadi ahaan waa qoraal, laakiin waxaa ku jiri kara sawiro, sawir gacmeedyo ama gabayo. Garsooraha waa in uu tixgeliyaa iyadda marka la xukumayo dambiile. Dhibanaha wuxuu ku akhrin karaa qoraalka maxkamadda ka hor inta aan la xukumin.

Qolka maxkamadda

Jaantuskan wuxuu ku tusayaa hal tusaale oo ah qaabka qolka maxkamadda, iyo qofka aad arki karto.

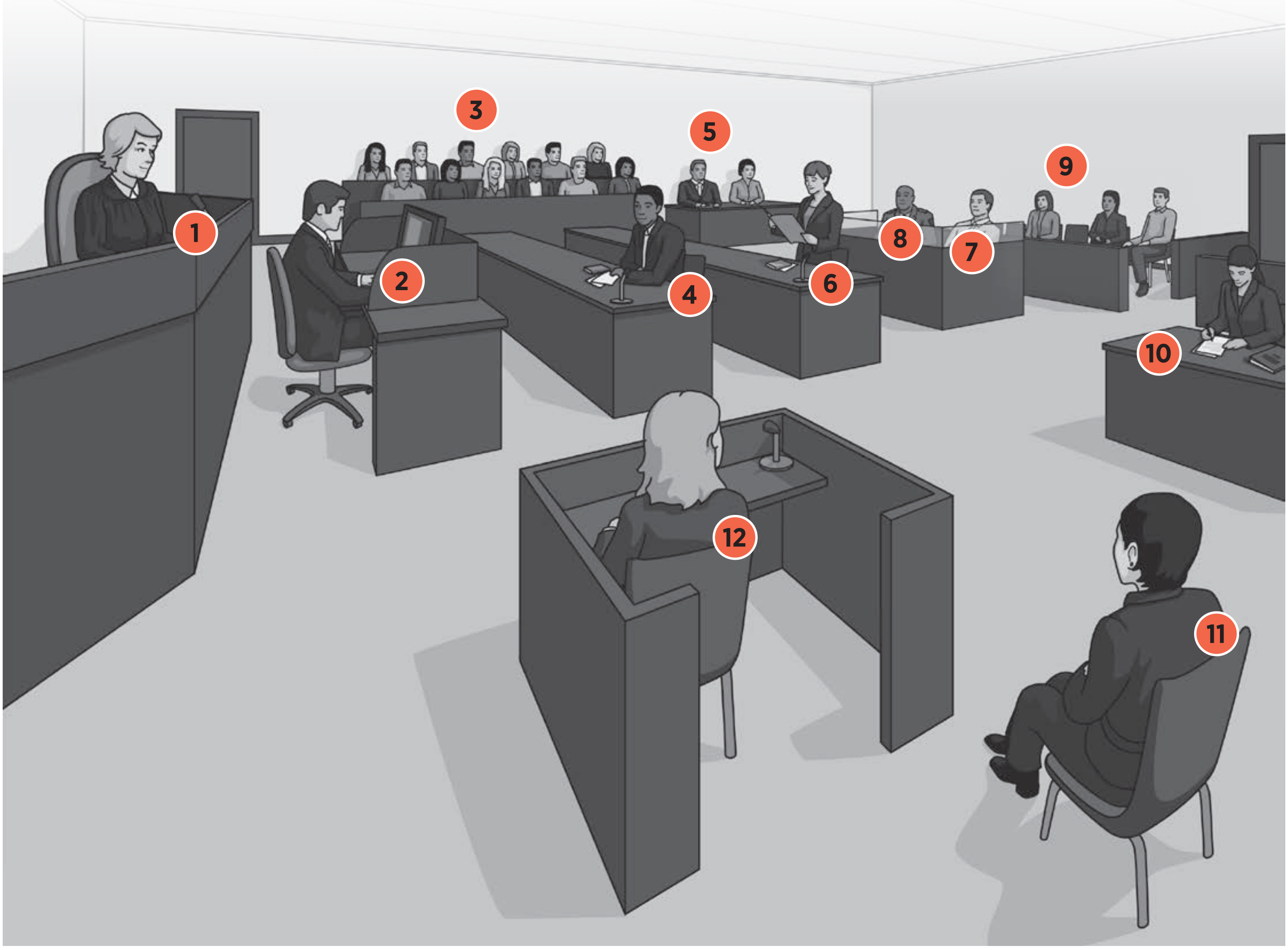

1. **Garsooraha** ayaa masuul ka ah maxkamadda. Waxay go'aansadaan haddii dambiilaha uu dambi leeyahay, ama haddii ay jirto xeer beegti, xeer beegtiga ayaa go'aan ka gaarayo midaan beddelkii.
2. **Diiwaan geliyuhu** wuxuu caawiyaa garsooraha iyo hubiyaa in nidaamyada maxkamada la raacayo.
3. **Guddiga xeer beegtida** waxay ka koobanyihiin 12 qof oo go'aansado haddii eedeysanaha uu dambiila yahay.
4. **Dacwad oogaha** ayaa qaada dacwada isagoo matalayo Dacwad oogaha oo soo bandhiga dacwada ka soo horjeedo eedeysanaha.
5. **Warbaahinta** waa joornaaliistayaasha ka warbixiya dacwada.
6. **Qareenka eedeysanaha** wuxuu matalaaa eedeysanaha.
7. **Eedeysanaha** waa qofka lagu soo eedeeyay dambiga.
8. **Waardiyaha maxbuuska** wuxuu raacaa eedeysanaha.
9. **Fadhiga bulshada** waa goobta xubnaha bulshada iyo qoysaska dhibanayaasha iyo whānau meesha ay fariisan karaan, iyo meesha marqaatiyada ay fariisan karaan markii markhaati ay bixiyaan.
10. **La taliyaha dhibanaha maxkamadda** wuxuu ka caawiyaa markhaatiga fahamka nidaamka maxkamada. Lagama yaabo in marwalba ay joogaan qolka dhegaysiga dacwadaha.
11. **Markhaatiga qofka taageera** waa qofka uu garsoorahu u ogolaaday in uu taageeri karo markhaatiga maxkamadda.
12. **Markhaatiga** wuxuu bixiyaa caddaynta ku saabsan waxa dhacay ama waxa ay ka ogyihiin dambiga.